

ЗАКОН

ЗА ЕЛЕКТРОННАТА ИДЕНТИФИКАЦИЯ

Глава първа

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Предмет

Чл. 1. Този закон урежда обществените отношения, свързани с електронната идентификация на физическите лица.

Електронен идентификатор

Чл. 2. (1) Електронният идентификатор е уникален идентификатор на физическо лице, за който е издадено удостоверение за електронна идентичност.

(2) Право на електронен идентификатор имат български граждани и чужденци, които притежават ЕГН, съответно ЛНЧ.

(3) Въз основа на електронния идентификатор може да се направи еднозначно разграничаване на едно лице от други лица във виртуалната среда с цел осигуряване на достъп до информационни системи или осигуряване на възможност за извършване на електронни изявления.

Удостоверение за електронна идентичност

Чл. 3. Удостоверението за електронна идентичност е формализиран официален електронен документ, представен чрез общоприет стандарт, издаден с определен срок на валидност и съдържащ електронен идентификатор и други данни, определени с наредбата по чл. 5.

Секторни електронни идентификатори

Чл. 4. (1) В определени сектори на държавното управление физическите лица могат да се идентифицират чрез секторни електронни идентификатори.

(2) Секторен електронен идентификатор е преобразуван посредством криптографски алгоритми електронен идентификатор, получен в процеса на електронна идентификация.

(3) Секторните електронни идентификатори може да се използват за идентифициране на физическите лица само в сектори, в които държавните органи предоставят на гражданите възможност да упражняват права по електронен път или да извършват електронни услуги, при което не се събират данни за гражданите от други органи и лица извън сектора.

(4) Никой няма право да преобразува секторен електронен идентификатор в електронен идентификатор.

(5) Министерският съвет с решение определя секторите, в които се използват секторни електронни идентификатори, по предложение на министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията, съгласувано с Комисията за защита на личните данни.

Наредба

Чл. 5. Условието и редът, изискванията за издаване и управление на удостоверение за електронна идентичност, алгоритмите и методите за създаване на електронни и секторни електронни идентификатори, както и условията и редът за регистрирането на лицата по чл. 8, ал. 1 и чл. 9, ал. 2 се определят с наредба на Министерския съвет.

Глава втора

СУБЕКТИ НА ЕЛЕКТРОННА ИДЕНТИЧНОСТ

Титуляр на електронна идентичност

Чл. 6. (1) Титуляр на електронна идентичност е физическо лице, на което е издадено удостоверение за електронна идентичност.

(2) Титуляр може да е само физическо лице, навършило 14-годишна възраст.

Орган за електронна идентификация

Чл. 7. Орган за електронна идентификация е министърът на вътрешните работи, който издава удостоверение за електронна идентичност.

Администратор на електронна идентичност

Чл. 8. (1) Дейността на министъра на вътрешните работи по чл. 7 може да се подпомага от администратори на електронна идентичност, регистрирани от министъра на вътрешните работи.

(2) Дейността на министъра на вътрешните работи като орган за електронна идентификация се подпомага и от дипломатическите и консулските представителства на Република България за български граждани, които пребивават в чужбина. Министърът на външните работи съгласувано с министъра на вътрешните работи осигурява технологичната и организационната обезпеченост за осъществяване на дейността.

(3) Дейността на администратора на електронна идентичност по ал. 1 и на представителствата по ал. 2 включва:

1. приемане на заявления за издаване на удостоверения за електронна идентичност;

2. проверка на самоличността и идентифициране на заявителя чрез проверка на представен документ за самоличност;

3. проверка по електронен път чрез защитена сесия за обмен на данни към органа за електронна идентификация за валидност на представения документ за самоличност и допълнително идентифициране на заявителя чрез изпратената от органа за електронна идентификация информация;

4. отправяне на заявления по електронен път за създаване на удостоверения до органа за електронна идентификация въз основа на проверените и валидни данни на заявителите;

5. заявяване пред органа за електронна идентификация на промени в данните, въз основа на които е издадено удостоверението, както и спиране, възобновяване и прекратяване на удостоверения;

6. персонализиране на удостоверения за електронна идентичност чрез запис върху електронни носители.

(4) Администраторът на електронна идентичност е длъжен да съхранява документите по заявяване, предоставяне, възобновяване, спиране и прекратяване на удостоверенията за електронна идентичност за срок 20 години.

Център за електронна идентификация

Чл. 9. (1) В Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията се създава център за електронна идентификация, който трябва да отговаря на изискванията на чл. 11, т. 1-3. Центърът е дирекция в администрацията на Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

(2) Функциите на център за електронна идентификация може да се осъществяват и от други лица, регистрирани от министъра на вътрешните работи.

Глава трета

РЕГИСТРАЦИЯ НА АДМИНИСТРАТОРИ НА ЕЛЕКТРОННА ИДЕНТИЧНОСТ И НА ЦЕНТРОВЕ ЗА ЕЛЕКТРОННА ИДЕНТИФИКАЦИЯ

Публичен регистър

Чл. 10. (1) Министърът на вътрешните работи създава и поддържа публичен електронен регистър на администраторите на електронна идентичност и на центрoвете за електронна идентификация.

(2) В регистъра по ал. 1 в отделни раздели се вписват лицата, подали заявление за администратор на електронна идентичност и за център за електронна идентификация, както и броят и видът на приложенияте към заявлението документи, промените в дейността и наложените принудителни административни мерки – спиране на дейността.

(3) Условията и редът за воденето на регистъра се уреждат с наредбата по чл. 5.

(4) Достъпът до регистъра по ал. 1 е свободен, безплатен, включително онлайн в машинночетим формат.

Изисквания за регистрация

Чл. 11. В регистъра по чл. 10, ал. 1 се вписва лице, което:

1. разполага с необходимия персонал;
2. разполага с техническо оборудване и технологии, които да осигурят надеждното предоставяне на услугите и сигурността на информацията;
3. отговаря на изискванията за сигурност;
4. поддържа разполагаеми финансови средства или застраховка в размер, определен с наредбата по чл. 5, която покрива отговорността за причинените на титуляря на електронната идентичност и на всички трети лица неимуществени и имуществени вреди от неизпълнение на задълженията на лицето по закона;
5. не е лишено от правото да извършва стопанска дейност, не се намира в процедура по ликвидация или в открито производство по несъстоятелност или в друга подобна процедура по законодателството по регистрация;
6. не е поставено под запрещение – за физическите лица, включително едноличните търговци.

Изисквания по отношение на персонала

Чл. 12. (1) Администраторите на електронна идентичност, съответно центрoвете за електронна идентификация,

са длъжни да имат на разположение необходимия брой квалифицирани лица, които във всеки момент от осъществяването на дейността да осигуряват изпълнението на задълженията им.

(2) Изискванията към квалификацията и надеждността на лицата по ал. 1 се определят с наредбата по чл. 5.

Изисквания по отношение на техническото оборудване и технологиите

Чл. 13. (1) Лицата по чл. 11 трябва да осигурят и да използват процедури и методи за администриране и управление на сигурността на използваната инфраструктура в съответствие с общоприети в международната практика стандарти за управление на информационната сигурност.

(2) Надеждността на използваните системи и техническата сигурност на осъществяваните чрез тях процеси се смятат за осигурени, когато оборудването и технологиите са преминали през успешно проведени изпитвания и проверки.

(3) Изискванията към методите за оценка на сигурността на използваните системи се определят с наредбата по чл. 5.

(4) Лицата по чл. 11 са длъжни да поддържат документация за актуалното състояние на използваните от тях техническо оборудване и технологии.

(5) Неизпълнението на задължението по ал. 4 е нарушение на изискванията за сигурност.

(6) Лицата по чл. 11 използват техническо оборудване и технологии, чрез които се изпълняват определените с наредбата по чл. 5 функции, в използваните от тях системи за заявяване на издаването и управлението, съответно за проверката на удостоверения за електронна идентичност.

(7) Администраторът на електронна идентичност е длъжен да използва само устройства за сигурно персонализиране, които отговарят на изискванията, определени с наредбата по чл. 5.

Изисквания за сигурност

Чл. 14. (1) Лицата по чл. 11 са длъжни да създадат и поддържат вътрешни процедури за сигурност, съгласно които осъществяват дейността си.

(2) Процедурите за сигурност трябва да съответстват на изискванията за управление на информационната сигурност, определени с наредбата по чл. 5.

(3) Процедурите за сигурност отразяват съответствието на администратора на електронна идентичност с изискванията на закона, както и надеждността и сигурността на осъществяваната от него дейност.

(4) Процедурите за сигурност включват най-малко:

1. оценка на риска;
2. управленски мерки за сигурност;
3. мерки за информационна сигурност;
4. разполагаеми финансови средства или застраховки;
5. изисквания за надеждност на персонала;
6. мерки за осигуряване на защита и за ограничаване на достъпа до отделни устройства и помещения;
7. мерки за осигуряване на защита срещу неправомерен достъп до информационните системи;
8. мерки за осигуряване на защита срещу неправомерни промени;
9. план за действие при събития, съставляващи непреодолима сила, и при последващо възстановяване на дейността.

(5) Процедурите за сигурност не са публични. Достъп до тях имат само министърът на вътрешните работи и овластени от него лица, осъществяващи функции по контрол.

Производство по регистрация

Чл. 15. (1) Производството по регистрация започва със заявление до министъра на вътрешните работи, попълнено по образец, определен с наредбата по чл. 5.

(2) Към заявлението по ал. 1 се прилагат:

1. доказателства за разполагаеми финансови средства или договор за застраховка;
2. доказателства за съответствие с изискванията за техническия персонал по чл. 12;
3. доказателства за съответствие с изискванията за техническо оборудване и технологии по чл. 13 (декларации за съответствие, описание на оборудването, технологичните процеси и др.);
4. доказателства за съответствие с изискванията за сигурност по чл. 14.

(3) При непълноти или нередовности на представените документи по ал. 2 или ако не е заплатена такса за разглеждане, министърът на вътрешните работи в 14-дневен срок от подаването на заявлението писмено уведомява лицето и дава срок за отстраняването на непълнотите или нередовностите.

(4) В 14-дневен срок от подаването на заявлението или от отстраняването на непълнотите или нередовностите по ал. 3

министърът на вътрешните работи или упълномощени от него длъжностни лица извършват регистрацията на лицата, които отговарят на изискванията на чл. 11 и са приложили документите по ал. 2.

(5) Министърът на вътрешните работи мотивирано отказва извършването на регистрацията на лице, което не отговаря на някое от изискванията на чл. 11 или не е представило документите по ал. 2 след изтичането на дадения му срок по ал. 3.

(6) Отказът да се извърши регистрацията подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Действие, прехвърляне и преотстъпване на регистрацията

Чл. 16. (1) Регистрацията е безсрочна.

(2) Правата по регистрацията не може да се прехвърлят или преотстъпват, освен в случаите по ал. 3.

(3) Правата по регистрацията може да се прехвърлят или преотстъпват, когато регистрираното лице се е преобразувало чрез вливане, сливане, разделяне, отделяне, промяна на правната форма, при прехвърляне на търговско предприятие или наследяване, ако лицето, на което се прехвърлят или преотстъпват правата, отговаря на условията за вписване в регистъра. Лицата уведомяват предварително министъра на вътрешните работи за промените.

(4) Регистрираното лице е длъжно да уведоми министъра на вътрешните работи за всяка промяна в обстоятелствата по чл. 11 в 7-дневен срок от нейното настъпване.

Прекратяване на регистрацията

Чл. 17. (1) Министърът на вътрешните работи или оправомощено от него длъжностно лице със заповед прекратява регистрацията:

1. по писмено искане на регистрираното лице;
2. при смърт на физическото лице, включително едноличен търговец, по заявление на наследниците му или служебно;
3. при откриване на процедура за ликвидация или несъстоятелност или на друга процедура по прекратяване на юридическото лице – по заявление на представляващия лицето или служебно;
4. при прекратяване дейността на едноличния търговец или юридическото лице – по негово заявление или служебно;

5. при поставяне на физическото лице, включително едноличен търговец, под запрещение – по заявление на настойника или попечителя му или служебно;

6. когато дейността, за която е издадена регистрацията, не е осъществявана в срок една година.

(2) Освен в случаите по ал. 1 министърът на вътрешните работи или оправомощено от него длъжностно лице със заповед прекратява регистрацията, ако регистрираното лице:

1. е представило неверни данни или документи с невярно съдържание, които са послужили като основание за извършване на регистрацията;

2. при осъществяване на дейността си по този закон е издало документ с невярно съдържание, когато това е установено по съдебен ред;

3. системно нарушава този закон или актове по прилагането му;

4. престане да отговаря на изискванията по чл. 11 и в определен от министъра на вътрешните работи срок не отстрани нередовността.

(3) Лицето с прекратена регистрация не може да кандидатства за регистрация за същата дейност за срок две години.

(4) Заповедите по ал. 1 и 2 подлежат на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(5) Прекратяването на регистрацията и основаниято за това се вписват служебно в регистъра по чл. 10, ал. 1.

Такси

Чл. 18. За разглеждането на заявлението за регистрация заявителят заплаща такса в размер, определен с тарифа, одобрена от Министерския съвет по предложение на министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията и министъра на вътрешните работи.

Глава четвърта**ИЗДАВАНЕ, СПИРАНЕ, ВЪЗОБНОВЯВАНЕ И ПРЕКРАТЯВАНЕ НА
УДОСТОВЕРЕНИЕ ЗА ЕЛЕКТРОННА ИДЕНТИЧНОСТ****Регистър на удостоверенията за електронна идентичност**

Чл. 19. (1) Министърът на вътрешните работи води електронен регистър, в който публикува удостоверенията за електронна идентичност и списъка на прекратените удостоверения.

(2) Министърът на вътрешните работи води електронен регистър на електронните идентификатори, титулярите им и съответните удостоверения за електронна идентичност.

(3) Редът за водене, съхранение и достъп до регистрите по ал. 1 и 2 се уреждат с наредбата по чл. 5.

Издаване на удостоверение

Чл. 20. (1) Министърът на вътрешните работи самостоятелно или чрез администратор на електронна идентичност или дипломатическо или консулско представителство на Република България издава удостоверение за електронна идентичност по писмено искане на лице по чл. 6, ал. 2.

(2) Искането по ал. 1 се удовлетворява, ако лицето се е явило лично пред лице по ал. 1 и е представило валиден документ за самоличност. Когато министърът на вътрешните работи издава удостоверението самостоятелно, писменото искане се приема на определени от министъра места.

(3) Когато е поискано издаване на удостоверение от непълнолетно лице или от лице, поставено под ограничено запрещение, искането се удовлетворява, ако са спазени изискванията на ал. 2 и:

1. искането е подписано и от родител, съответно попечител на лицето;

2. родителят или попечителят се е явил лично и е представил валиден документ за самоличност.

(4) Министерството на вътрешните работи осигурява възможност на администратора да провери валидността на представения документ за самоличност по ал. 2 и 3. Администраторът е длъжен да направи проверка на валидността на документа за самоличност, преди да издаде удостоверение за електронна идентичност.

(5) Удостоверението за електронна идентичност се издава със срок на валидност 5 години.

(6) Удостоверението се записва само върху електронен носител, който отговаря на изискванията, определени с наредбата по чл. 5.

(7) Удостоверението се публикува в регистъра на удостоверенията за електронна идентичност.

(8) Носителят на удостоверението се предава лично на титуляря му, а по изключение, когато заявлението е било подадено лично – от упълномощено лице след представяне на нотариално заверено изрично пълномощно.

(9) Едно лице може да поиска издаване на повече от едно удостоверение за електронна идентичност.

(10) За издаването на удостоверение за електронна идентичност самостоятелно от министъра на вътрешните работи или от дипломатическо или консулско представителство на Република България лицето по чл. 6 дължи такса, определена с тарифата по чл. 18.

(11) Отношенията между лицето по чл. 6 и администратора на електронна идентичност за дейностите по чл. 8, ал. 3 се уреждат с договор.

Спиране, възобновяване и продължаване на действието на удостоверението

Чл. 21 (1) Министърът на вътрешните работи или оправомощено от него длъжностно лице има право да спре действието на издадено от него удостоверение, ако съществува основателна причина – увреждане на интересите на титуляря на удостоверението или на трети лица.

(2) Министърът на вътрешните работи или оправомощено от него длъжностно лице е длъжен да спре действието на удостоверението по искане на титуляря на електронна идентичност, след като се увери в самоличността му, като поиска посочването на допълнителни данни, които са включени в искането за издаването на удостоверението.

(3) Министърът на вътрешните работи или оправомощено от него длъжностно лице е длъжен да спре действието на удостоверението по искане на лице с установена самоличност, за което според обстоятелствата е видно, че знае за нарушения на сигурността, свързани с незаконосъобразното използване на удостоверението за електронна идентичност, като незабавно уведомява титуляря за спирането на действието на удостоверението.

(4) Спирането на действието на удостоверението се извършва чрез вписване в регистъра на удостоверенията за електронна идентичност.

(5) Действието на удостоверението се възобновява от министъра на вътрешните работи или от оправомощено от него

длъжностно лице по искане на титуляря на електронната идентичност чрез вписване в регистъра на удостоверенията за електронна идентичност.

(6) Искането за спиране и възобновяване може да се отправи чрез лице по чл. 8.

(7) Искането за спиране може да се заяви и по електронен път, като лицето се идентифицира по реда на този закон.

(8) Продължаването на срока на удостоверението за електронна идентичност може да се заявява по електронен път преди изтичането му, като лицето се идентифицира по реда на този закон.

Прекратяване действието на удостоверението

Чл. 22. (1) Действието на удостоверението се прекратява:

1. с изтичането на срока му на валидност;
2. при смърт или поставяне под запрещение на физическото лице – титуляр на удостоверението;
3. при установяване, че удостоверението е издадено въз основа на неверни данни;
4. при промяна на данните, въз основа на които е издадено удостоверението за електронна идентичност;
5. при постъпило уведомление по чл. 32, ал. 3 от Закона за българските лични документи;
6. с решение на министъра на вътрешните работи при инциденти, свързани с компрометиране на сигурността.

(2) Министърът на вътрешните работи е длъжен да прекрати действието на удостоверението по искане на титуляря на удостоверението, след като се увери в самоличността му.

(3) Прекратените удостоверения в случаите по ал. 1, т. 2 и 3 се вписват в регистъра на удостоверенията за електронна идентичност незабавно след възникването на съответното обстоятелство.

Задължение за уведомяване за промени

Чл. 23. Първичен администратор на данни е длъжен да уведоми автоматизирано и по електронен път министъра на вътрешните работи за всяка промяна на лични данни, които са свързани с дейностите по глава трета и глава четвърта, незабавно след промяната. Уведомлението съдържа идентификация на лицето и информация за естеството на промяната.

Глава пета
ПРОВЕРКА НА УДОСТОВЕРЕНИЕ ЗА
ЕЛЕКТРОННА ИДЕНТИЧНОСТ

Проверка на електронна идентичност

Чл. 24. (1) Проверката на електронната идентичност е процес на автоматизирана проверка на валидността на издадено удостоверение за електронна идентичност при предоставянето на електронни услуги.

(2) Проверката на електронната идентичност се извършва чрез специализирани протоколи от център за електронна идентификация или по други начини, определени с наредбата по чл. 5.

(3) Центърът за електронна идентификация осъществява проверка на електронната идентичност по електронна заявка на заинтересовано лице след заплащането на такса в размер, определен с тарифата по чл. 18.

(4) Заинтересованите лица – държавни органи извършват проверка на електронна идентичност чрез центъра по чл. 9, ал. 1, за което не дължат такса.

(5) Извършваните услуги от центъра за електронна идентификация може да са възмездни.

Приложение

Чл. 25. (1) Министерът на вътрешните работи осигурява възможност за извършване на проверка на удостоверение за електронна идентичност.

(2) Министерът на вътрешните работи осигурява свободно и безплатно стандартизирано приложение за проверка на валидността на удостоверението за електронна идентичност. Стандартизираното приложение е достъпно по електронен път.

Обем на предоставяни данни

Чл. 26. (1) При проверка на електронната идентичност от държавните органи центровете за електронна идентификация предоставят само свързаните с удостоверението за електронна идентичност данни, които са вписани като достъпни в регистъра на административните услуги по чл. 61, ал. 1, т. 2 от Закона за администрацията като необходими за предоставяне на услугата.

(2) При първоначално заявяване на ползването на услуги за електронна идентификация Центровете за електронна идентификация уведомяват Комисията за защита на личните данни за обема на личните данни, свързани с удостоверението за електронна идентичност, които ще се обработват от лицата, предоставящи електронни услуги.

Чл. 27. (1) При извършване на проверка на електронна идентичност центърът за електронна идентификация и лицата, предоставящи електронни услуги, съхраняват данни за извършената проверка, съгласно стандарт, определен с наредбата по чл. 5.

(2) Информацията по ал. 1 се съхранява за срок 10 години.

(3) Физическите лица имат право на свободен и безплатен достъп до информацията по ал. 1, събрана за тях, по начин, определен с наредбата по чл. 5.

Протоколи, технически изисквания и проверка на електронна идентичност

Чл. 28. Протоколите, техническите изисквания и начините за проверка на електронна идентичност се определят с наредбата по чл. 5.

Глава шеста

ЕЛЕКТРОННИ ОВЛАСТЯВАНИЯ

Регистър на овластяванията

Чл. 29. (1) За упражняване на права чрез пълномощник пред държавен орган, организация, предоставяща обществени услуги, и лица, осъществяващи публични функции, упълномощителят трябва да овласти пълномощника чрез вписването на уникалния му идентификатор във воден от министъра на вътрешните работи електронен регистър на овластяванията.

(2) Овластяването се извършва след идентифициране чрез електронен идентификатор на упълномощителя и чрез подписване на овластителното изявление с квалифициран електронен подпис.

(3) Упълномощителят посочва действията, за които предоставя представителна власт на упълномощения, обема на представителната власт и срока на овластяването.

(4) Лица, различни от посочените в ал. 1, може да предоставят възможност за упражняване на права пред тях чрез пълномощник чрез типизирано определяне на обема и условията за представителството по начин, определен с наредбата по чл. 5.

Ограничения

Чл. 30. Овластяване по реда на тази глава не може да се извършва, когато закон изисква квалифицирана или друга особена форма на овластяването.

Оттегляне на представителната власт

Чл. 31. Оттеглянето на представителната власт става по реда на овластяването.

Водене, съхраняване и достъп до регистъра на овластяванията

Чл. 32. (1) Регистърът на овластяванията не е публичен. Упълномощителите, овластените лица и лицата по чл. 29, ал. 1 и 4 имат достъп до данните от регистъра, които се отнасят за съответното овластяване, свързано с тях.

(2) Воденето, съхраняването и достъпът до регистъра на овластяванията се уреждат с наредбата по чл. 5.

(3) Лицата по чл. 29, ал. 1 извършват проверка на представителна власт, произтичаща от закон, чрез автоматизирана проверка в съответните регистри, водени от първичните администратори на данни по чл. 2, ал. 2 от Закона за електронното управление, които отговарят за вписването на това обстоятелство, освен ако специален закон не забранява

това. В този случай вписване и проверка в регистъра на овластяванията не се прави.

Удостоверения за овластяване

Чл. 33. За издаването на удостоверения за овластяване се дължи такса в размер, определен с тарифата по чл. 18, освен когато удостоверението се издава по електронен път.

Глава седма

КОНТРОЛ

Лица, които подлежат на контрол

Чл. 34. (1) Администраторите на електронна идентичност и центровете за електронна идентификация подлежат на административен контрол.

(2) Лицата по ал. 1 са длъжни да осигуряват достъп на контролните органи до водената документация, информационните системи и помещенията, където се осъществява дейността.

Контролни органи

Чл. 35. Контролът по чл. 34 се осъществява от длъжностни лица, определени от министъра на вътрешните работи.

Видове проверки

Чл. 36. (1) Контролните органи могат да извършват внезапни или периодични проверки по документи на информационни системи и проверки на място.

(2) Контролните органи ежегодно извършват проверки относно изпълнението на изискванията по чл. 11 от администраторите на електронна идентичност и от центровете за електронна идентификация.

(3) Контролните органи извършват проверки за изпълнението на изискванията по чл. 11 от администраторите на електронна идентичност и от центровете за електронна идентификация и при промяна на обстоятелствата, свързани с регистрацията на администраторите на електронна идентичност и центровете за електронна идентификация, в едномесечен срок от уведомяването по чл. 16, ал. 4.

Проверка по документи

Чл. 37. Проверката по документи обхваща проверка на документите, свързани със заявленията за регистрация, както и

последващи проверки на документите във връзка с извършваната дейност.

Проверка на информационни системи

Чл. 38. Проверката на информационните системи обхваща съответствието на функциониращата система с изискванията, определени с наредбата по чл. 5.

Проверка на място

Чл. 39. (1) Проверката на място се извършва в помещенията, използвани за осъществяване на дейността от лицата, които подлежат на контрол по чл. 34, в присъствието на лицето, което ги представлява, или на лица, които работят за тях. При отсъствие на тези лица проверката се извършва в присъствието на поне един свидетел.

(2) Длъжностните лица, осъществяващи проверката на място, имат право:

1. на свободен достъп до проверяваните помещения;
2. да изискват предоставянето на документи във връзка с контролираната дейност;
3. да изискват писмени и устни обяснения от работници, служители и други лица, работещи за проверяваното лице, от контрагенти на проверяваното лице и от всички лица, които се намират в проверяваните помещения в момента на проверката;
4. да изискват от трети лица документи, сведения и съдействие, необходими за проверките;
5. да извършват насрещни проверки на място в служебните помещения на трети лица по въпроси, свързани с проверката.

(3) Когато проверката е сложна и изисква специални знания, контролните органи могат да привличат експерти в съответната област.

Опазване на търговска тайна

Чл. 40. Длъжностните лица, които извършват проверките, както и лицата по чл. 39, ал. 3, са длъжни да пазят търговска, служебна и друга защитена от закон тайна и да не разгласяват данни за проверките преди тяхното приключване, както и да не използват тази информация от проверките извън предназначението ѝ.

Глава осма

**ПРИНУДИТЕЛНИ АДМИНИСТРАТИВНИ МЕРКИ И
АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНА ОТГОВОРНОСТ**

Раздел I

Принудителни административни мерки

Чл. 41. (1) За предотвратяване и преустановяване на нарушения на този закон и на актовете по прилагането му, както и за предотвратяване или отстраняване на вредните последици от тях министърът на вътрешните работи може да прилага следните принудителни административни мерки:

1. писмено предписание за предприемане на конкретни мерки за отстраняване на нарушението в определен от министъра на вътрешните работи срок;

2. спиране на дейността, за която е извършена регистрацията, и спиране на достъпа на регистрираното лице до регистъра на удостоверенията за електронна идентичност до отстраняване на констатираното нарушение.

(2) Принудителните административни мерки по ал. 1 се прилагат с мотивирана заповед на министъра вътрешните работи.

(3) В заповедта по ал. 2 се определят видът на принудителната административна мярка и срокът за нейното изпълнение.

(4) Заповедта, с която е приложена принудителна административна мярка, подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(5) Обжалването не спира изпълнението на приложената принудителна административна мярка.

Раздел II

Административнонаказателна отговорност

Отговорност за дейност без регистрация

Чл. 42. Който без действаща регистрация в регистъра по чл. 10, ал. 1 извършва дейност на администратор на електронна идентичност или на център за електронна идентификация, се наказва с глоба или имуществена санкция в размер 200 000 лв.

Отговорност за неизпълнение на задължение от регистрирано лице

Чл. 43. (1) Администратор на електронна идентичност, който заяви издаване на удостоверение за електронна идентичност в нарушение на този закон, се наказва с глоба или имуществена санкция в размер 50 000 лв.

(2) Администратор на електронна идентичност, който не изпълни друго задължение, се наказва с глоба или имуществена санкция в размер от 2000 до 20 000 лв.

(3) Център за електронна идентификация, който осъществи електронна идентификация в нарушение на този закон, се наказва с глоба или имуществена санкция в размер от 150 000 до 300 000 лв.

(4) Център за електронна идентификация, който не изпълни друго задължение по този закон, се наказва с глоба или имуществена санкция в размер от 5000 до 30 000 лв.

Отговорност за възпрепятстване на контролните органи

Чл. 44. Който възпрепятства, попречи или откаже достъп или не предостави документи, данни, сведения и справки на длъжностно лице при упражняване на контролната дейност по този закон, се наказва с глоба или имуществена санкция в размер от 1000 до 10 000 лв.

Отговорност за неподаване на заявление при промяна в обстоятелствата, подлежащи на вписване в регистър

Чл. 45. Регистрирано лице, което не изпълни задължение за подаване на заявление при промяна на обстоятелствата, подлежащи на вписване, се наказва с имуществена санкция в размер от 500 до 5000 лв.

Отговорност за неизпълнение на принудителна административна мярка

Чл. 46. (1) Който не изпълни приложена принудителна административна мярка по чл. 41, ал. 1, т. 1, се наказва с глоба или имуществена санкция в размер от 1000 до 10 000 лв.

(2) Който извършва дейност по издаване и управление на удостоверения за електронна идентичност след прилагане на принудителна мярка по чл. 41, ал. 1, т. 2, се наказва с глоба или имуществена санкция в размер от 100 000 до 500 000 лв.

Отговорност за повторно нарушение

Чл. 47. При повторно нарушение по чл. 42-46 се налага глоба или имуществена санкция в двоен размер.

Производство за налагане на административни наказания от министъра на вътрешните работи

Чл. 48. (1) Актовете за установяване на нарушенията по чл. 42-46 се съставят от длъжностни лица, определени от министъра на вътрешните работи.

(2) Наказателните постановления по ал. 1 се издават от министъра на вътрешните работи.

Прилагане на Закона за административните нарушения и наказания

Чл. 49. Установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

Глава девета

УВЕДОМЛЕНИЯ И СЪТРУДНИЧЕСТВО

Уведомления

Чл. 50. (1) Министърът на вътрешните работи уведомява Европейската комисия за обстоятелствата по чл. 9 и 10 от Регламент (ЕС) № 910/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 г. относно електронната идентичност и удостоверителните услуги при електронни трансакции на вътрешния пазар и за отмяна на Директива 1999/93/ЕО.

(2) Всяко лице, на което са известни данни за нарушения или застрашаване по чл. 10 от Регламент (ЕС) № 910/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 г. относно електронната идентичност и удостоверителните услуги при електронни трансакции на вътрешния пазар и за отмяна на Директива 1999/93/ЕО е длъжно да уведоми министъра на вътрешните работи за тези данни.

Сътрудничество

Чл. 51. Сътрудничеството по чл. 12, параграфи 5 и 6 от Регламент (ЕС) № 910/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 г. относно електронната идентичност и удостоверителните услуги при електронни трансакции на вътрешния пазар и за отмяна на Директива 1999/93/ЕО се осъществява от министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. По смисъла на този закон:

1. „Електронна идентификация“ е процес на използване на данни в електронна форма за идентификация на лица, които данни представляват по уникален начин дадено физическо лице.

2. „Електронна идентичност“ е минимална съвкупност от характеристики, представени в електронна форма, въз основа на които може да се направи еднозначно разграничаване на едно лице от други лица в електронна среда.

3. „Разполагаеми финансови средства“ са бързоликвидни разполагаеми средства – парични наличности и парични еквиваленти.

4. „Системни нарушения“ са три или повече административни нарушения по този закон или по актовете по прилагането му, извършени в срок една година, или три и повече еднакви административни нарушения, извършени в срок три последователни години.

§ 2. Този закон въвежда изискванията, свързани с електронната идентификация, на Регламент (ЕС) № 910/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 г. относно електронната идентификация и удостоверителните услуги при електронни трансакции на вътрешния пазар и за отмяна на Директива 1999/93/ЕО.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 3. (1) В срок до 6 месеца от обнародването на закона в „Държавен вестник“ Министерският съвет приема наредбата по чл. 5 и тарифата по чл. 18.

(2) Министърът на вътрешните работи:

1. определя местата по чл. 20, ал. 2 в срок до 12 месеца от обнародването на закона в „Държавен вестник“;

2. осигурява възможност за подаване на заявления по чл. 15, ал. 1 по електронен път в срок до 7 месеца от обнародването на закона в „Държавен вестник“;

3. в срок до 1 септември 2017 г. уведомява Европейската комисия за обстоятелствата по чл. 9 от Регламент (ЕС) № 910/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 г. относно електронната идентичност и удостоверителните услуги при електронни трансакции на вътрешния пазар и за отмяна на Директива 1999/93/ЕО.

(3) Държавните органи, предоставящи електронни административни услуги, за които със закон се изисква идентификация, в срок до 12 месеца от обнародването на закона в „Държавен вестник“:

1. заявяват за вписване в регистъра по чл. 61, ал. 1, т. 2 от Закона за администрацията обема лични данни, които имат право да обработват в съответствие със закон, и

2. осигуряват техническа възможност за идентификация по реда на този закон при предоставянето на тези услуги.

§ 4. В срок до 6 месеца от влизането в сила на този закон проверката на самоличността на заявителя може да се прави и по реда на чл. 28 от Закона за електронното управление в редакцията преди изменението му с този закон.

§ 5. В Закона за електронното управление (обн., ДВ, бр. 46 от 2007 г.; изм. и доп., бр. 82 от 2009 г., бр. 20 от 2013 г. и бр. 40 от 2014 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. Член 5 се изменя така:

„Задължения при идентификация

Чл. 5. (1) Задълженията по тази глава възникват, ако гражданинът, съответно организацията, са се идентифицирали по ред, установен в закон, когато закон изисква идентификация за предоставяне на административна услуга.

(2) При заявяването на съответната електронна административна услуга административните органи, лицата, осъществяващи публични функции, и организациите, предоставящи обществени услуги, са длъжни да осигурят възможност на гражданите и организациите да се идентифицират по ред, установен в закон.“

2. В чл. 22:

а) алинея 1 се изменя така:

„(1) Българските граждани и дългосрочно пребиваващите чужденци – получатели на електронни административни услуги и автори на електронните изявления, се идентифицират по ред, установен в закон, освен ако закон допуска предоставяне на административна услуга без идентификация. Получателите на електронни административни услуги – юридически лица, се идентифицират чрез уникалния си идентификатор.“;

б) създава се нова ал. 2:

„(2) Чужденците – граждани на страна – членка на Европейския съюз, се идентифицират чрез националния си електронен идентификатор в съответствие с акта по чл. 12, т. 8 от Регламент (ЕС) № 910/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 г. относно електронната идентичност и удостоверителните услуги при електронни трансакции на вътрешния пазар и за отмяна на Директива 1999/93/ЕО.“;

в) досегашните ал. 2 и 3 стават съответно ал. 3 и 4.

3. Член 24 се изменя така:

„Представителство

Чл. 24. За ползване на електронни административни услуги чрез пълномощник упълномощителят трябва да го овласти по реда на Закона за електронната идентификация.”

4. Член 28 се изменя така:

„Проверка на идентичността на юридически лица

Чл. 28. Проверката за идентичност на юридически лица се извършва чрез автоматизирана проверка на техния статут в съответните регистри, където са вписани, когато са налице технически средства за извършване на такава проверка.”

5. Член 29 се отменя.

§ 6. В Закона за българските лични документи (обн., ДВ, бр. 93 от 1998 г.; изм. и доп., бр. 53, 67, 70 и 113 от 1999 г., бр. 108 от 2000 г., бр. 42 от 2001 г., бр. 45 и 54 от 2002 г., бр. 29 и 63 от 2003 г., бр. 96, 103 и 111 от 2004 г., бр. 43, 71, 86, 88 и 105 от 2005 г., бр. 30, 82 и 105 от 2006 г., бр. 29, 46 и 52 от 2007 г., бр. 66, 88 и 110 от 2008 г., бр. 35, 47, 82 и 102 от 2009 г., бр. 26 и 100 от 2010 г., бр. 9 и 23 от 2011 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2011 г. – бр. 32 от 2011 г.; изм. и доп., бр. 55 от 2011 г., бр. 21, 42 и 75 от 2012 г., бр. 23 и 70 от 2013 г., бр. 53 от 2014 г. и бр. 14 от 2015 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 26, ал. 1 се създават т. 12 и 13:

„12. записани върху електронен носител данни за електронна идентификация съгласно Закона за електронната идентификация, освен ако лицето изрично е избрало да не ползва електронна идентификация;

13. записани върху електронен носител данни за квалифициран електронен подпис съгласно Регламент (ЕС) № 910/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 г. относно електронната идентификация и удостоверителните услуги при електронни трансакции на вътрешния пазар и за отмяна на Директива 1999/93/ЕО, когато лицето е избрало да ползва удостоверителни услуги от доставчик на удостоверителни услуги.”

2. В чл. 26 се създава ал. 3:

„(3) Със заявлението за издаване на лична карта лицето може да заяви и издаване и персонализиране на удостоверение за квалифициран електронен подпис от доставчик на удостоверителни услуги, осъществяващ дейност съгласно Регламент (ЕС) № 910/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014

г. относно електронната идентификация и удостоверителните услуги при електронни трансакции на вътрешния пазар и за отмяна на Директива 1999/93/ЕО. Заплащането на възнаграждения, свързани с издаването на удостоверения за квалифициран електронен подпис, се уреждат между заявителя и избрания доставчик на удостоверителни услуги.”

3. В чл. 32 се създава ал. 3:

„(3) При обявяване на лична карта за невалидна се осигурява автоматизирано прекратяване на удостоверението за електронна идентичност на лицето, ако такова е издадено. Когато са издадени удостоверения за квалифициран електронен подпис от доставчик на удостоверителни услуги, органът, издал личната карта на лицето, го уведомява по електронен път за прекратяване действието на удостоверенията.”

§ 7. В чл. 27, ал. 3 от Закона за електронния документ и електронния подпис (обн., ДВ, бр. 34 от 2001 г.; изм. и доп., бр. 112 от 2001 г., бр. 30, 34 и 80 от 2006 г., бр. 38 и 53 от 2007 г. и бр. 100 от 2010 г.) се създава т. 5:

„5. при постъпило уведомление за прекратяване по чл. 32, ал. 3 от Закона за българските лични документи.”

§ 8. Законът влиза в сила 1 месец след обнародването му в „Държавен вестник“ с изключение на:

1. Член 8, чл. 9, ал. 2, чл. 10, 11 и 15-17, които влизат в сила 7 месеца след обнародването.

2. Член 9, ал. 1, чл. 19-28, § 4, т. 1, 2, 4 и 5 и § 4, които влизат в сила 12 месеца след обнародването.

3. Членове 29-33 и § 4, т. 3, които влизат в сила 18 месеца след обнародването.

4. Член 22, ал. 1, т. 5 влиза в сила от 1 април 2017 г.

5. Параграфи 6 и 7 от Преходните и заключителните разпоредби влизат в сила от 1 април 2017 г.

Законът е приет от 43-ото Народно събрание на ..... 2015 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:**

(Щецка Цачева)

М О Т И В И

КЪМ ПРОЕКТА НА ЗАКОН ЗА ЕЛЕКТРОННАТА ИДЕНТИФИКАЦИЯ

Причините, които налагат приемането на предложението проект на Закон за електронната идентификация (законопроекта), са обусловени от следните идентифицирани потребности на българското общество:

1. Необходимост от създаването на условия за развитието на единния цифров пазар чрез иновативни и сигурни технологични решения чрез уреждане на средствата, чрез които ще се консолидират, подобрят и разширят техническите решения за насърчаване на електронното взаимодействие с публичните администрации в Европейския съюз.

2. Необходимост от създаването на предпоставки за бъдещо развитие на цифровата инфраструктура за подобряване качеството на публичните услуги, което би облекчило трансграничния достъп на бизнеса и гражданите в рамките на ЕС, а в перспектива – и с водещи страни в областта на електронното управление, намиращи се извън Европа.

3. Осигуряване на ползотворно европейско сътрудничество за иновации и обмен на добри практики с цел реализирането на трансгранични електронни услуги и синхронизация с европейските инициативи и програми, отнасящи се до електронното управление.

4. Създаване на инструмент за включването на Република България в един дългосрочен организационен и управленски модел за оперативно съвместима инфраструктура за обществените услуги в Европа. Хармонизирането с европейските изисквания е предпоставка за премахване на основните бариери и пречки (липса на оперативна съвместимост, растяща киберпрестъпност и риск от недоверие в мрежите) при ползване на трансгранични услуги.

5. Изграждане на доверие в онлайн средата, което е ключов фактор за икономическото и социалното развитие. Липсата на доверие, по-конкретно поради впечатлението за липса на правна сигурност, възпира гражданите и публичните органи от извършването на електронни трансакции и от електронно предоставяне на услуги.

6. Изпълнение на един от приоритетите на Правителството на Република България – въвеждането на електронното управление като основна платформа за модернизация на държавата, ключов фактор и неотменимо условие за успеха на секторните реформи. Напредъкът в развитието на електронното управление се свързва основно с разработване и надграждане на елементи от инфраструктурата и основните информационни системи, чрез които се осъществява предоставянето на информация и електронни услуги. Основополагащ елемент от цялостната архитектура е схемата за електронна идентификация, поради което е необходимо създаването на цялостна уредба на процесите по идентификация в онлайн среда.

С предложението законопроект се решават така идентифицираните потребности чрез създаване на законова уредба

на обществените отношения, свързани с електронната идентификация на физическите лица.

Целите на законопроекта са:

а) постигането на по-висока степен на ефективност на функционирането на електронното управление в Република България, ориентирано към гражданите и бизнеса;

б) осигуряването на подходящо равнище на сигурност на електронните трансакции и оперативна съвместимост на средствата за електронна идентификация в контекста на Цифровата програма за Европа и правната рамка на европейско ниво, по-специално Регламент (ЕС) № 910/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 г. относно електронната идентификация и удостоверителните услуги при електронни трансакции на вътрешния пазар и за отмяна на Директива 1999/93/ЕО;

в) извършването на бърз преход към електронно предоставяне на услуги чрез създаването на доверие на гражданите към онлайн услугите и на сигурност и удобство при ползването им;

г) спестяването на десетки милиони левове годишно на бюджета до 2020 г. чрез използването на електронната идентичност като средство за стимулиране на цифровата икономика.

Законопроектът е структуриран в девет глави.

Предмет на законопроекта е уреждането на обществените отношения, свързани с електронната идентификация на физическите лица. За определяне на електронната идентификация е използвана правната техника на директно препращане към приложимата разпоредба на Регламент (ЕС) № 910 на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 г. относно електронната идентификация и удостоверителните услуги при електронни трансакции на вътрешния пазар и за отмяна на Директива 1999/93/ЕО. По този начин електронната идентификация е определена като процес на използване на данни в електронна форма за идентификация на физически лица. Използваните данни представляват по уникален начин идентифицираното лице.

В центъра на създадената със законопроекта национална схема (модел) за електронна идентификация е физическото лице (български гражданин или чужденец, постоянно пребиваващ на територията на Република България) – потребител на електронни услуги. На физическите лица от посочените категории се предоставя възможност да притежават уникален идентификатор (електронен идентификатор), за който на лицето по негова преценка с оглед конкретните нужди се издават едно или повече удостоверения за електронна идентичност. Предложената уредба е подчинена на принципа за техническа и технологична неутралност на инструментите и механизмите, които се използват за електронната идентификация, включително и на носителя на електронна идентичност. Техническият неутралитет на електронната идентификация обуславя широкото ѝ разпространение и успешното ѝ приложение и възможността тя да се съхранява и активира чрез различни носители, включително документи за

самоличност с чип, банкови карти с чип, други смарт карти с чип и мобилни устройства.

Законопроектът отчита и особеностите на секторните политики, стратегии, цели и дейности на ниво министерства, агенции и общински администрации в областта на развитието на електронното управление. Във връзка с това е предвидена допълнителна възможност за физическите лица да се идентифицират чрез секторни електронни идентификатори в сектори, в които държавните органи предоставят на гражданите възможност да упражняват права по електронен път или да извършват електронни услуги, при което не се събират данни за гражданите от други органи и лица извън конкретния сектор. Правомощието да определя секторите, в които електронната идентификация на лицата да се осъществява чрез секторни електронни идентификатори, е предоставено на Министерския съвет.

Със законопроекта ясно и последователно са определени правомощията, функциите, задълженията и отговорностите на всички участници в процесите на издаване и управление на електронна идентичност на физическите лица и на електронната идентификация.

Компетентният административен орган във връзка с издаването и управлението на удостоверенията за електронна идентичност (орган за електронна идентификация) е министърът на вътрешните работи. За български граждани, които пребивават в чужбина, тази дейност ще се подпомага от дипломатическите и консулските представителства на Република България.

С оглед улесняването на достъпа на гражданите до услугите по издаване и управление на удостоверенията за електронна идентичност със законопроекта е предвидена възможност тяхното заявяване, както и други спомагателни дейности по реализацията на услугите с технически характер да бъдат осъществявани от администратори на електронна идентичност, регистрирани в Министерството на вътрешните работи (МВР). Предвид особения характер на тези услуги дейностите, които могат да бъдат осъществявани и от частноправни субекти в условията на регистрационен режим, са ясно и изчерпателно определени в проекта, а именно:

а) приемане на заявления за издаване на удостоверения за електронна идентичност;

б) идентифициране на заявители чрез формална проверка и последваща проверка по електронен път чрез защитена сесия за обмен на данни от органа за електронна идентичност за валидност на предоставените документи за самоличност;

в) отправяне на заявления по електронен път за създаване на удостоверения до органа за електронна идентичност въз основа на проверените и валидни данни на заявителите;

г) заявяване пред органа за електронна идентификация на промени, както и спиране, възобновяване и продължаване на срока на валидност и прекратяване на удостоверения;

д) персонализиране на удостоверения за електронна идентичност чрез запис върху съответните електронни носители.

Удостоверението за електронна идентичност се издава със срок на валидност 5 години. В законопроекта са уредени условията, при които действието на издадено удостоверение за електронна идентичност може да бъде спряно, възобновено, продължено или прекратено. С оглед защитата на правната сфера на титулярите на електронна идентичност е предвидена възможност за спиране на действието на удостоверението при наличието на основателно съмнение за нарушения на сигурността, свързани с незаконосъобразното му използване.

Министърът на вътрешните работи води електронен регистър, в който се вписва информация за издадените удостоверения за електронна идентичност, включително за удостоверенията, чието действие е спряно или прекратено.

На следващо място, законопроектът съдържа правила за извършване на проверка за валидност на издадените удостоверения за електронна идентичност от центрове за електронна идентификация. Предвидено е създаването на център за електронна идентификация в Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията, като е включена възможност и други лица да осъществяват функциите на такъв център след регистрация в Министерството на вътрешните работи.

При проверка на електронната идентичност от държавните органи централните за електронна идентификация предоставят само онези данни от удостоверението за електронна идентичност, които са необходими за предоставяне на услугата и са вписани в електронния регистър на административни услуги по чл. 61, ал. 1, т. 2 от Закона за администрацията. За целта със заключителна разпоредба на законопроекта е вменено задължение за държавните органи, които предоставят електронни административни услуги, за които със закон се изисква идентификация, в срок до 12 месеца от обнародването на Закона за електронната идентификация в „Държавен вестник“ да заявяват за вписване в регистъра по чл. 61, ал. 1, т. 2 от Закона за администрацията на обема лични данни от удостоверението за електронна идентичност, които имат право да обработват при предоставянето на съответната услуга.

Проверката се извършва по електронна заявка на заинтересовано лице (доставчик на електронна услуга) до център за електронна идентификация. Проверката се осъществява от съответния център за електронна идентификация в регистъра на удостоверенията, поддържан в МВР, чрез специализирани протоколи.

Предвид специфичния характер на услугите по издаване и управление на удостоверения за електронна идентичност и на проверката на тяхната валидност е предвиден регистрационен режим за лицата, които искат да осъществяват дейност като администратори на електронна идентичност и/или централните за електронна идентификация. Разглежданите дейности са свързани с обработката на лични данни на гражданите във връзка с тяхната идентификация в онлайн средата, поради което с проекта се предлага въвеждането на изисквания към лицата, заявили

регистрация, свързани със създаването и поддържането на вътрешни процедури за сигурност, поддържането на разполагаеми финансови средства или застраховка в определен размер, както и по отношение на използваните технически персонал, техническо оборудване и технологии.

Регистрираните администратори на електронна идентичност и центрове за електронна идентификация подлежат на административен контрол от министъра на вътрешните работи, който се осъществява както периодично, така и чрез извършване на внезапни проверки от определени от контролния орган длъжностни лица.

Чрез установяването на единна правна и технологична рамка за идентифициране на потребителите на електронни административни услуги се осигурява възможност за физическите лица да използват издаденото им удостоверение за електронна идентичност при заявяването на всички електронни административни услуги, за предоставянето на които в закон се изисква идентификация, като постепенно ще отпадне необходимостта от поддържането и ползването на различни средства за идентификация за услугите на различните администрации.

С цел осигуряването на цялостен процес на предоставяне на административни услуги по електронен път със законопроекта се предлага въвеждането на уредба на електронното овластяване на пълномощник. Предвидено е създаването на специален регистър на овластяванията, който да се води от министъра на вътрешните работи. Овластяването се осъществява чрез вписване на уникалния идентификатор на пълномощника в регистъра по заявка на упълномощителя. Овластяването се извършва след идентифициране чрез електронен идентификатор на упълномощителя и подписване от страна на последния на властителното изявление с квалифициран електронен подпис.

Във връзка с взаимното признаване на национални схеми за електронна идентификация в рамките на Европейския съюз (ЕС) и за целите на трансграничната автентикация съгласно Регламент 910/2014 задължението за уведомяване на Европейската комисия за обстоятелствата по чл. 9 и 10 от регламента е възложено на министъра на вътрешните работи. На министъра на вътрешните работи е възложено и да следи за интегритета на схемата за електронна идентификация, за потенциалните заплахи и за пробив в сигурността на схемата. Със законопроекта се възлагат функции и на министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията да осъществява сътрудничеството с другите държави членки в няколко основни насоки: обмяната на информация, опит и добри практики във връзка с оперативната съвместимост и сигурност на схемите за електронна идентификация; обхвата и подготовката на партньорски проверки, участието в мрежа за сътрудничество (Cooperation Network), която публикува и разпространява препоръки и становища, свързани с националните схеми за електронна идентификация. Изпълнението на изброените дейности от страна на посочените държавни органи обуславя взаимното признаване с други държави – членки на ЕС, на средства за електронна идентификация с оглед улесняване на трансграничното използване на онлайн

услуги и възползване на гражданите от предимствата на единния европейски цифров пазар (Digital Single Market).

Със заключителни разпоредби са предложени промени в Закона за електронното управление, Закона за българските лични документи и Закона за електронния документ и електронния подпис. С промените се постига съответствие със законопроекта и се създават предпоставки за изпълнение на уредените с него обществени отношения.

Изпълнението на предвидените със законопроекта дейности и функции не налага необходимост от допълнителни бюджетни средства. За реализиране на националната схема за електронна идентификация са необходими инвестиции в размер на 19,6 млн. лева, които ще бъдат осигурени от Оперативна програма „Добро управление“ и европейския фонд „Вътрешна сигурност“.

В резултат от приемането на предложения законопроект ще се отговори на посочените по-горе потребности и ще се изпълнят поставените цели. Приемането на законопроекта ще изиграе ролята на инструмент за включването на Република България в един дългосрочен организационен и управленски модел за оперативно съвместима инфраструктура за обществените услуги в Европа. Хармонизирането с европейските изисквания е предпоставка за премахване на основните бариери и пречки (липса на оперативна съвместимост, растяща киберпрестъпност и риск от недоверие в мрежите) при ползване на трансгранични услуги.

Законопроектът е в пълно съответствие с релевантните разпоредби на Регламент (ЕС) № 910/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 г. относно електронната идентификация и удостоверителните услуги при електронни трансакции на вътрешния пазар и за отмяна на Директива 1999/93/ЕО.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Бойко Борисов)